

Reglement erkenning leerbedrijven SBB

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van SBB op 29 juni 2021.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. SBB: het bestuur van de samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven zoals bedoeld in artikel 1.5.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).
2. Leerbedrijf: het bedrijf dat of de organisatie die op grond van dit reglement bevoegd is om de beroepspraktijkvorming te verzorgen.
3. Praktijkopleider: een door het leerbedrijf aangewezen persoon, die belast is met de begeleiding van de student binnen het leerbedrijf.
4. Reglement: reglement erkenning leerbedrijven opgesteld ingevolge artikel 7.2.10 lid 1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en artikel 10b4 lid 2 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)
5. Student: Mbo-student in de zin van onderwijsdeelnemer als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en vmbo-leerling in de zin van leerling als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).
6. Onderwijsinstelling: school voor vmbo of mbo

Artikel 2. Doel

Uitsluitend bedrijven en organisaties in binnen- en buitenland die voldoen aan de bepalingen in dit reglement en die door SBB als zodanig zijn erkend, zijn bevoegd om op te treden als leerbedrijf¹.

Artikel 3. Verzoek tot erkenning

1. Met inachtneming van de bepalingen in dit reglement wordt een erkenning afgegeven op verzoek van het bedrijf of de organisatie die de beroepspraktijkvorming wil verzorgen.
Onderwijsinstellingen, studenten of andere betrokkenen kunnen met instemming van het leerbedrijf een voordracht voor erkenning indienen.
2. De aanvraag heeft betrekking op één of meerdere kwalificaties of delen daarvan.
3. Een aanvraag wordt in behandeling genomen indien dit een eerste aanvraag betreft of indien er na ongunstige beoordeling van een eerdere aanvraag sprake is van nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden. Wanneer er geen sprake is van nieuw gebleken feiten of omstandigheden dan wordt de herhaalde aanvraag afgewezen onder verwijzing naar het eerdere besluit.

Artikel 4. Beoordeling van het verzoek

1. SBB verleent de erkenning indien naar haar oordeel aan de in artikel 5 genoemde voorwaarden is voldaan.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 kan SBB op grond van zwaarwegende redenen besluiten om de erkenning niet te verlenen.
3. Aan de beoordeling van de aanvraag is het bedrijf of de organisatie verplicht zijn medewerking te verlenen.

Artikel 5. Voorwaarden voor erkenning

Het bedrijf of de organisatie wordt geacht:

¹ SBB kan de toetsing van buitenlandse bedrijven op de geschiktheid als leerbedrijf overlaten aan buitenlandse partnerorganisaties. Deze partnerorganisaties dienen te beschikken over een goede systematiek voor het erkennen van leerbedrijven en SBB kan aantonen dat deze systematiek dekkend is voor de wettelijke erkenningseisen.

1. een goede leerplaats en werkzaamheden binnen de eigen arbeidsorganisatie te bieden die behoren tot de werkprocessen van het beroep waarvoor de student wordt opgeleid. Voor iedere student is een relevante leerplaats in sociaal veilige omstandigheden beschikbaar²;
2. voldoende en deskundige begeleiding te bieden gericht op de student. Het leerbedrijf benoemt en faciliteert een deskundige praktijkopleider³. Het profiel voor praktijkopleider wordt hierbij als maatstaf genomen (bijlage 1);
3. bereid te zijn tot samenwerking met de onderwijsinstelling en SBB en verstrekt daartoe de benodigde informatie;
4. akkoord te gaan met de vermelding van de bedrijfs- en contactgegevens in het openbare register leerbedrijven. Er kan sprake zijn van een onderbouwd verzoek tot uitzondering van vermelding in het openbaar register in het kader van de veiligheid van medewerkers van het leerbedrijf en/of de student. Hierbij worden adresgegevens niet vermeld. De beoordeling om deze uitzondering toe te passen ligt bij SBB.

De eisen die aan een leerplaats en aan de begeleiding worden gesteld kunnen afhankelijk zijn van de bijzondere eisen per kwalificatie waarvoor de erkenning wordt verleend (bijlage 2).

Artikel 5a. Aanvullende voorwaarden collectieve leerbedrijven

1. Een collectief leerbedrijf is een samenwerking in het kader van opleiden van individuele leerbedrijven.
2. Het collectieve leerbedrijf voorziet in bpv-werkzaamheden op de eigen locatie wanneer individuele leerbedrijven aantoonbare belemmerde toegang bieden tot bpv-werkzaamheden onder invloed van wet- en regelgeving of veiligheid en/of wanneer bepaalde variatie in werkzaamheden onvoldoende voorkomt in de werkelijke beroepspraktijk van het individuele leerbedrijf.
3. Een collectief leerbedrijf moet voldoen aan de voorwaarden voor erkenning als leerbedrijf zoals vermeld in artikel 5 lid 1 tot en met lid 4 van het reglement erkenning leerbedrijven.
4. De erkenning van een collectief leerbedrijf mag niet leiden tot oneerlijke concurrentie met reguliere erkende leerbedrijven.
5. De leerbedrijven die gebruik maken van een collectief leerbedrijf hebben in alle gevallen de status van erkend leerbedrijf op basis van het reglement erkenning leerbedrijven.

Artikel 5b. Aanvullende voorwaarden vmbo

1. Een erkend leerbedrijf voor het vmbo moet voldoen aan de voorwaarden voor erkenning als leerbedrijf zoals vermeld in artikel 5 lid 1 tot en met lid 4 van het reglement erkenning leerbedrijven.
2. Aanvullend gelden voor het erkend leerbedrijf de voorwaarden van artikel 10b6 van de Wet op het voortgezet onderwijs, waaronder in ieder geval de volgende voorwaarden:
 - a. op de leerwerkplek kunnen door een onderwijsinstelling vastgestelde praktijkopdrachten worden uitgevoerd, waarbij elke praktijkopdracht als zodanig in één bedrijf of organisatie kan worden uitgevoerd. Het bedrijf of de organisatie is bereid om de vmbo-leerling de vereiste praktijkopdrachten te laten uitvoeren en het werk en het stageverslag te bespreken en te beoordelen;
 - b. het productie- of dienstverleningsproces is technisch en organisatorisch voldoende gevarieerd en kan vmbo-leerlingen goed praktijkmateriaal bieden en hen gedegen opleiden; de leerwerkplek past binnen de dagelijkse bedrijfsvoering;
 - c. Het bedrijf of de organisatie is geschikt voor de betrokken leeftijdsgroep, onder meer waar het gaat om de ruimte om te leren of fouten te maken, en de praktijkopleider kan de vmbo-leerling zowel werkinhoudelijk als pedagogisch-didactisch begeleiden.

² Voorwaardelijk voor de erkenning is dat de leerplaats aantoonbaar voldoet aan de wettelijke eisen voor veiligheid.

³ De praktijkopleider wordt ook wel aangeduid als o.a. leermeester, werkbegeleider of stage- opleider. De praktijkopleider kan bepaalde taken in goede afstemming ook delegeren aan een collega praktijkopleider of werkbegeleider met de juiste competenties. Ook in cluster van leerbedrijven of samenwerkingsverband. De eindverantwoordelijkheid voor de begeleiding en opleiding in de beroepspraktijk blijft bij de praktijkopleider.

Artikel 6. Verlenen van de erkenning

1. Uiterlijk tien werkdagen na dagtekening van het verzoek als bedoeld in artikel 3 lid 1 beslist SBB over de verlening van de erkenning en maakt dit aan het bedrijf of de organisatie bekend. Overschrijding van deze termijn is in uitzonderlijke gevallen toegestaan en dient in de beslissing te worden gemotiveerd.
2. De erkenning wordt verleend voor één of meerdere kwalificaties of delen daarvan.
3. De erkenning wordt verleend op vestigings- en/of afdelingsniveau.
4. Van de beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt het bedrijf of de organisatie schriftelijk binnen 20 werkdagen na dagtekening van het verzoek tot erkenning in kennis gesteld. Indien de erkenning niet wordt verleend worden de redenen vermeld.
5. De erkenning vervalt van rechtswege als het leerbedrijf gedurende een aaneengesloten periode van vier jaar geen beroepspraktijkvorming heeft verzorgd.

Artikel 7. Herbeoordelen van de erkenning

1. SBB zorgt ervoor dat bedrijven en organisaties die de beroepspraktijkvorming verzorgen eenmaal in de vier jaar worden beoordeeld aan de hand van de voorwaarden zoals genoemd in artikel 3 en 5, 5a en 5b. Indien daartoe door bijzondere omstandigheden aanleiding bestaat kan controle frequenter plaats vinden.
2. SBB handhaaft de erkenning bij een gunstige beoordeling op grond van het eerste lid.

Artikel 8. Intrekken van de erkenning

1. SBB kan besluiten tot intrekking van de erkenning, indien naar haar oordeel:
 - a. niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in artikel 3 en 5, 5a en 5b, die aan het besluit tot erkenning ten grondslag hebben gelegen;
 - b. omstandigheden optreden waardoor de persoonlijke belangen van een student worden geschaad, waaronder in elk geval maar niet uitsluitend begrepen: omstandigheden waarbij sprake is van (seksuele) intimidatie, discriminatie, agressie en/of geweld en omstandigheden waarbij arbeid -, gezondheid -, milieu – en veiligheidsrisico's optreden.
 - c. andere zwaarwegende omstandigheden optreden, waaronder in elk geval maar niet uitsluitend begrepen: faillissement van het leerbedrijf of maatregelen in het leerbedrijf door een toezichthoudende instantie⁴ op het leerbedrijf, waardoor de erkenning in redelijkheid niet kan worden gehandhaafd.
2. Van intrekking van de erkenning wordt het leerbedrijf schriftelijk onder opgave van redenen door SBB op de hoogte gebracht.
3. SBB heeft het recht om, wanneer zij het voornemen heeft om een besluit te nemen tot intrekking van de erkenning, in afwachting van de beoordeling en het definitieve besluit over de intrekking van de erkenning, de erkenning bij schriftelijk gemotiveerd besluit te schorsen.

Artikel 9. Dienstverlening

Het leerbedrijf ontvangt ondersteuning van SBB bij het vervullen van de rol als leerbedrijf. Ondersteuning is gericht op het verhogen van de kwaliteit van de leeromgeving en van het praktijkleren.

Artikel 10. Bezwaar

Indien de erkenning geweigerd, geschorst of ingetrokken wordt kan het bedrijf of de organisatie tegen de beslissing als bedoeld in de artikelen 6 lid 1 en 8 lid 1 en 3 binnen 6 weken na dagtekening van de beslissing bezwaar maken bij SBB. Op de bezwaarprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 11. Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist SBB.

⁴ Toezichthoudende organisatie op het leerbedrijf, zoals de Inspectie SZW of milieudienst.

Artikel 12. Inwerkingtreding

1. Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2021.
2. Met de inwerkingtreding van dit reglement wordt het Reglement erkenning leerbedrijven SBB van 22 juni 2020 ingetrokken.
3. Dit reglement kan worden aangehaald als "Reglement erkenning leerbedrijven SBB".

Artikel 13. Wijzigingen

Wijzigingen in het reglement worden vastgesteld door het bestuur van SBB.

Bijlage 1 – Model profiel Praktijkopleider

De praktijkopleider werkt in een (leer)bedrijf dat door SBB is erkend. Hij leidt de student¹ in de praktijk op. Hij is het aanspreekpunt voor de student en maakt hem wegwijs in de dagelijkse praktijk.

De praktijkopleider leidt de student op en organiseert zijn leeractiviteiten. Hij zorgt daarbij voor een zo goed mogelijke leeromgeving. De student krijgt een werkplek waar zoveel mogelijk (dagelijkse) praktijksituaties voorkomen die hij ook zal tegenkomen in het beroep waarvoor hij wordt opgeleid.

De praktijkopleider heeft een begeleidende en opleidende rol. Hij heeft aandacht voor de student en stuurt hem (bij) als dat nodig is. De praktijkopleider brengt vakkennis over en stimuleert de student om zich verantwoordelijk te voelen voor zijn leerproces en zijn functioneren als medewerker. Hij motiveert de student en stemt de begeleiding op hem af. Ook let de praktijkopleider op de concrete voortgang van het leerproces van de student.

De praktijkopleider zorgt voor een (sociaal) veilige leeromgeving voor de student. Hij zorgt dat de student instructie rondom veilig werken krijgt en uitvoert, zoals vastgelegd in de wettelijke eisen en Arbowetgeving over veiligheid.

Verantwoordelijkheidsgevoel, organisatietalent en het gevoel om met mensen te werken zijn onmisbaar voor een praktijkopleider. Naast het contact met de student onderhoudt de praktijkopleider contact met de bpv-begeleider (de begeleider van de student vanuit de opleiding/school) en de adviseur praktijkleren van SBB.

De adviseur praktijkleren van SBB adviseert de praktijkopleider over zijn rol tijdens de stageperiode. Verder is de adviseur praktijkleren klankbord voor de praktijkopleider als het gaat om de invulling van zijn rol. Ook helpt de adviseur praktijkleren de praktijkopleider bij het promoten van het opleiden in de praktijk en het stagebeleid in zijn bedrijf.

Overzicht kerntaken en werkprocessen

1. Organiseert het leerproces van de student in de praktijk
 - 1.1 Voert met de student het selectiegesprek
 - 1.2 Maakt een inwerkprogramma
 - 1.3 Stelt de beginsituatie en leerbehoefte van de student vast
 - 1.4 Bepaalt in overleg met de student de leeractiviteiten
 - 1.5 Stelt een praktijkleerplan op
 - 1.6 Onderhoudt contacten met de bpv-begeleider van school en de adviseur praktijkleren van SBB
2. Leidt de student op in de praktijk
 - 2.1 Leidt de student op de werkvloer op
 - 2.2 Bewaakt en stuurt het leerproces van de student
 - 2.3 Voert begeleidings- of voortgangsgesprekken met de student
 - 2.4 Beoordeelt de voortgang in het leerproces van de student
 - 2.5 Evalueert de BPV-periode

Voor de praktijkopleider zijn de volgende competenties van belang:

Aansturen

- Stemt zijn manier van opleiden af op de taakvolwassenheid en leerstijl van de student
- Houdt in de gaten of de student functioneert volgens de gemaakte afspraken en geeft duidelijke

¹ Het begrip 'student' dient hier breed geïnterpreteerd worden. Het kan een jongere zijn die voor het eerst een mbo-opleiding volgt (initieel onderwijs), maar ook iemand die bijvoorbeeld voor om- of bijscholing een (deel van een) mbo-opleiding volgt (post-initieel onderwijs).

instructies als de student niet aan de verwachting (dreigt) te voldoen

Begeleiden

- Stimuleert en coacht de student
- Geeft de student heldere en constructieve feedback
- Motiveert de student door hem in meer of mindere mate sociaal-emotioneel te ondersteunen

Beslissen en activiteiten initiëren

- Beslist of de student voortgang boekt in zijn leerproces
- Bepaalt op welke gebieden de student zich moet ontwikkelen

Instructies en procedures volgen

- Werkt bij het beoordelen van de voortgang van de student met toetsinstrumenten en volgens bijbehorende procedures, zodat de student een objectieve en valide beoordeling krijgt

Leren

- Evalueert de BPV-periode om verbeterpunten te signaleren en om die punten te verbeteren

Op de behoeften en verwachtingen van de 'klant' richten

- Vraagt de student wat hij wil leren tijdens de beroepspraktijkvorming en haakt daar op in

Plannen en organiseren

- Maakt in een gesprek helder welke leerdoelen behaald moeten worden
- Plant leeractiviteiten van de student
- Volgt de voortgang van het leerproces
- Besluit wanneer hij moet ingrijpen in het leerproces

Samenwerken en overleggen

- Toont interesse in de student door te luisteren, vragen te stellen en de student te observeren
- Bespreekt, na eventuele raadpleging van anderen, zijn observaties met de student
- Stimuleert de student mee te denken over de verdere invulling van zijn leerproces
- Luistert naar adviezen van de bpv-begeleider van school en adviseur praktijkleren van SBB en geeft aan wat hij met de adviezen doet

Vakdeskundigheid toepassen

- Legt uit hoe zaken werken, doet dit voor of laat de student nadenken over vakspecialistische zaken
- Gebruikt zijn vakkennis om de student te beoordelen
- Bekijkt informatie van het opleidingsinstituut, de wensen van de student en de mogelijkheden binnen het leerbedrijf om na te gaan op welke manier de leerdoelen behaald kunnen worden
- Observeert de student aan de hand van de beoordelingscriteria en geeft een waardering aan deze observaties.

Bijlage 2 – Sectorale aanvullingen erkenningsregeling leerbedrijven

Onderwijs en bedrijfsleven in de besturen van de kenniscentra hebben voor 1 augustus 2015 voor leerbedrijven sectorale aanvullingen vastgesteld. Deze aanvullende bepalingen zijn door het bestuur van SBB overgenomen bij de vaststelling van het erkenningsreglement voor leerbedrijven van SBB en geactualiseerd op 29 juni 2021. De volgende sectorale aanvullingen voor leerbedrijven zijn van toepassing vanaf 1 augustus 2021:

Sectorale aanvullingen voor erkenning m.b.t. voldoende en deskundige begeleiding*

(Artikel 5. Lid 2.)

Sector	Aanvulling
Voedsel, groen en gastvrijheid	De praktijkopleider heeft aantoonbaar (erkend diploma, certificaat of ervaring) hetzelfde vakinhoudelijke niveau als dat waarvoor de student wordt opgeleid. Ook kan de praktijkopleider aantoonbaar (erkend diploma, certificaat of ervaring) de begeleiding van de student goed verzorgen.*
Zakelijke dienstverlening en veiligheid	Praktijkopleiders dienen hun begeleidings- en beoordelingscompetenties (mede) te hebben verworven, of alsnog binnen een afgesproken termijn te verwerven door het volgen van een ten behoeve van de sector ontwikkelde en verzorgde training.*
Techniek en gebouwde omgeving	De praktijkopleider is door aantoonbare scholing voorbereid op zijn rol als praktijkopleider in de bouw en infra, waarbij expliciet aandacht is voor het begeleiden en beoordelen van studenten in wisselende teams, op wisselende werkplekken met nadruk op veiligheid. De praktijkopleider houdt zijn deskundigheid als praktijkopleider - gericht op begeleiding en beoordeling van studenten in wisselende teams, op wisselende werkplekken met nadruk op veiligheid - bij door middel van nascholing, intervisie of anderszins. Hij/zij houdt hiertoe een portfolio bij.*
Handel	De praktijkopleider heeft aantoonbaar (diploma, certificaat of ervaring) de deskundigheid en/of het vakinhoudelijk niveau voor de begeleiding van de student.*
Voedsel, groen en gastvrijheid	De praktijkopleider heeft aantoonbaar (erkend diploma, certificaat of ervaring) hetzelfde vakinhoudelijke niveau als dat waarvoor de student wordt opgeleid. Ook kan de praktijkopleider aantoonbaar (erkend diploma, certificaat) de begeleiding van de student goed verzorgen.
Mobiliteit, transport, logistiek en Maritiem	De praktijkopleider heeft aantoonbaar (diploma, certificaat of ervaring) de deskundigheid en/of het vakinhoudelijk niveau dat minimaal gelijkwaardig is aan de opleiding van de student.*
Specialistisch vakmanschap	De praktijkopleider heeft aantoonbaar (diploma, certificaat of ervaring) de deskundigheid en/of het vakinhoudelijk niveau dat minimaal gelijkwaardig is aan de opleiding van de student.*

Tabel 1. Overzicht sectorale, aanvullende voorwaarden voldoende en deskundige begeleiding

Sectorale aanvullingen m.b.t aanvullende (wettelijke) eisen

Zakelijke dienstverlening en veiligheid	Praktijkopleiders dienen hun begeleidings- en beoordelingscompetenties (mede) te hebben verworven, of alsnog binnen een afgesproken termijn te verwerven door het volgen van een ten behoeve van de sector ontwikkelde en verzorgde training. Het leerbedrijf is bevoegd beveiligings- en/of researchwerkzaamheden uit te oefenen overeenkomstig het bepaalde in of bij de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus, de gelijknamige regeling en/ of andere relevante wet en regelgeving.*
---	---

Tabel 2. Overzicht sectorale voorwaarden aanvullende (wettelijke) eisen

* SBB beheert de lijst met de relevante crebo's per sectorale aanvulling